

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών,
Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως για τα νομοσχέδια «Ο περί των Ανοικτών
Δεδομένων, της Περαιτέρω Χρήσης Εγγράφων και Πληροφοριών του Δημόσιου
Τομέα και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2021» και «Ο περί της Περαιτέρω
Χρήσης Πληροφοριών του Δημόσιου Τομέα (Καταργητικός) Νόμος του 2021»**

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γιώργος Κουκουμάς

Φωτεινή Τσιρίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Γεωργίου

Σωτήρης Ιωάννου

Άριστος Δαμιανού

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 Ιουλίου και 8 Σεπτεμβρίου 2021. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Δημοσίας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των νομοσχεδίων παρευρέθηκε και το μέλος της επιτροπής κ. Κωστής Ευσταθίου.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι για λόγους που προκύπτουν από τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων κρίθηκε σκόπιμη η κατά προτεραιότητα συζήτηση των νομοσχεδίων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του κανονισμού της Βουλής. Ειδικότερα, για τη συζήτηση των εν λόγω νομοσχεδίων ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για σκοπούς επίσπευσης της όλης διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπυκνωθεί.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2019/1024/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20^{ής} Ιουλίου 2019 σχετικά με τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα» (εφεξής «Οδηγία 2019/1024/ΕΕ»).

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο καθορίζεται το θεσμικό πλαίσιο που θα τυγχάνει εφαρμογής κατά την άσκηση του δικαιώματος περαιτέρω χρήσης ανοικτών δεδομένων, εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα. Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων ρυθμίζονται τα ακόλουθα:

1. Το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου και οι εξαιρέσεις από τις πρόνοιες αυτού.
2. Τα πρότυπα και οι ελάχιστες προδιαγραφές που αφορούν τη μορφή των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα που καθίστανται διαθέσιμα για περαιτέρω χρήση.
3. Η διαδικασία υποβολής και επανεξέτασης αιτημάτων για παροχή πρόσβασης σε τέτοιες πληροφορίες περιλαμβανομένης της επιβολής χρέωσης στον αιτητή.
4. Η επιβολή υποχρέωσης στους φορείς του δημόσιου τομέα να δημοσιεύουν τα έγγραφα, πληροφορίες και δεδομένα που είναι διαθέσιμα για περαιτέρω χρήση σε καθορισμένη διαδικτυακή πύλη ανοικτών δεδομένων, ώστε να παρέχεται ενιαία και εύκολη πρόσβαση στους πολίτες.
5. Η εγκαθίδρυση συμβουλευτικού σώματος με αποστολή τη διαμόρφωση εισηγήσεων για δράσεις και πολιτικές για σκοπούς προώθησης των ανοικτών δεδομένων και της περαιτέρω χρήσης τους.
6. Η θεσμοθέτηση του ρόλου του υπεύθυνου λειτουργού ανοικτών δεδομένων.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την Οδηγία 2019/1024/ΕΕ η Κυπριακή Δημοκρατία θα έπρεπε εναρμονιστεί με αυτή μέχρι την 17^η Ιουλίου 2021.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η κατάργηση του περί της Περαιτέρω Χρήσης Πληροφοριών του Δημόσιου Τομέα Νόμου του 2015. Η κατάργηση της εν λόγω νομοθεσίας προκύπτει ένεκα της κατάργησης από την Οδηγία 2019/1024/ΕΕ, με την οποία σκοπείται εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με το πρώτο νομοσχέδιο, της πράξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Οδηγία 2003/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Νοεμβρίου 2003 για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα» η οποία αποτελούσε την αιτία θεσμοθέτησής του.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τον εκπρόσωπο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια επιτυγχάνεται πλήρης εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με την Οδηγία 2019/1024/ΕΕ. Περαιτέρω, ο εν λόγω εκπρόσωπος παρέθεσε συγκεκριμένα παραδείγματα χρήσης και αδειοδότησης ανοικτών δεδομένων, εγγράφων και πληροφοριών του δημόσιου τομέα.

Η εκπρόσωπος του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής ενημέρωσε την επιτροπή ότι η συνεισφορά του υφυπουργείου στα υπό συζήτηση νομοσχέδια αφορά στα ερευνητικά δεδομένα που προέρχονται από δημόσια χρηματοδότηση, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα αποτελέσματα της έρευνας θα είναι προσβάσιμα και επαναχρησιμοποιήσιμα.

Στο στάδιο της μελέτης των νομοσχεδίων την επιτροπή απασχόλησαν συγκεκριμένα θέματα για τα οποία ζητήθηκαν από τους αρμόδιους κυβερνητικούς φορείς περαιτέρω διευκρινήσεις. Συγκεκριμένα, τέθηκαν ερωτήματα τα οποία αφορούν τα ακόλουθα:

1. Τις εξουσίες και αρμοδιότητες της Επιτροπής Αναθεώρησης και τον τρόπο λειτουργίας της.
2. Την υποχρέωση του κράτους να παρέχει τα εν λόγω δεδομένα σε συγκεκριμένους μορφότευπους.

3. Κατά πόσο θα ανωνυμοποιηθούν και θα καταστούν προσβάσιμα στοιχεία του Γενικού Συστήματος Υγείας.
4. Κατά πόσο τα πρόσωπα που θα χρησιμοποιούν τα εν λόγω δεδομένα θα ελέγχονται αν χρησιμοποιούν αυτά για παράνομους σκοπούς.
5. Πώς διασφαλίζεται η πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα στη βάση της αρχής αμεροληψίας.

Επιπροσθέτως των ανωτέρω ερωτημάτων, την επιτροπή απασχόλησε το ζήτημα των δεδομένων υψηλής αξίας, τα οποία, σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, δεν έχουν ακόμα καθοριστεί ως τέτοια από την Ευρωπαϊκή Ένωση, κάτι που αναμένεται να γίνει εντός Σεπτεμβρίου 2021.

Στο στάδιο της συζήτησης των νομοσχεδίων οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, απαντώντας στα ερωτήματα που τέθηκαν από τα μέλη της επιτροπής, παρέπεμψαν στις σχετικές πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου και παρείχαν τις απαιτούμενες διευκρινήσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του πρώτου νομοσχεδίου σε νόμο, θα τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «ο περί των Ανοικτών Δεδομένων, της Περαιτέρω Χρήσης Εγγράφων και Πληροφοριών του Δημόσιου Τομέα και Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2021».

27 Σεπτεμβρίου 2021

Αρ. Φακ.: 23.01.062.069-2021

23.01.062.070-2021

ΝΠ/ΧΜ/ΧΧ